

Jaarverslag IVN Hoogeveen 2017

Het merk IVN - Kernwaarden

- *Dichtbij/ persoonlijk: IVN als altijd dichtbij. Lokaal, provinciaal en landelijk. Met IVN ontdek je dat de natuur dichtbij is.*
- *Bevlogen: Al onze activiteiten stralen passie uit, bevlogenheid voor het verbinden van mens en natuur. Ons vuurtje kan miljoenen anderen aansteken.*
- *Beleven: Hart (verwondering en liefde voor natuur), hoofd (inzicht in hoe het werkt) en handen (handelingsperspectief) staan altijd centraal.*
- *Verbinden: Verbinden zit in ons bloed. We zijn in staat om, zonder ego, anderen te mobiliseren en faciliteren in het verbinden van mens en natuur.*
- *Natuurwijs: Wij inspireren mensen met onze kennis. Niet alleen kennis van natuur en educatie, maar ook van doelgroepen en netwerken.*

Beste vrijwilligers, leden, samenwerkende partijen en alle anderen die ons een warm hart toedragen. Zonder jullie hadden wij de successen van afgelopen jaar nooit kunnen realiseren. Namens het bestuur, bedankt!

Inhoudsopgave:

Bestuursactiviteiten:

IVN in het Struunhuus	Blz. 3
Bestuursactiviteiten Gemeente IVN	Blz. 3
28 februari - Ledenvergadering	Blz. 3
Mandela maken in Punt H	Blz. 4
Dromenvangers maken in het Struunhuus	Blz. 5
25 maart – Junior Rangers helpen rietsnijders	Blz. 5
Speuren naar ottersporen	Blz. 5

Activiteiten met samenwerkende partners en overige:

Activiteiten met samenwerkende partners en overige	Blz. 6
4 februari - Nestkastjes ophangen aan de Krakeelsedijk	Blz. 7
4 maart - Broeihopen omzetten in de Oude Kene	Blz. 7
Specsavers spaart	Blz. 8
2 augustus – Boerderijen fietstocht	Blz. 8
3 augustus – Beste broodjesbakker gezocht	Blz. 8
Foodwalks, eten uit de natuur, IVN-Hoogeveen	Blz. 8
9 september – Open Dag IVN Hoogeveen	Blz. 9
Natuurgidsenopleiding	Blz. 9

Werkgroepen:

Scharrelkids worden Natuurkenners	Blz. 10
Scharrelkids na de zomervakantie	Blz. 10
Struners voor de zomervakantie	Blz. 11
Struners na de zomervakantie	Blz. 11
Junior Rangers Dwingelderveld	Blz. 12
Mozaïek Sofa Steenbergerpark	Blz. 12
Werkgroep paddenstoelen - Een rijke herfst	Blz. 12
Werkgroep dassen	Blz. 13
Werkgroep planten	Blz. 14
Werkgroep vleermuizen	Blz. 14
Werkgroep huiszwaluwen – Monitoring de Erflanden	Blz. 14
Idylle	Blz. 15
Gierzwaluwenseizoen	Blz. 16
Werkgroep kerkuilen	Blz. 16
Speelnatuur in het Steenbergerpark	Blz. 17
Takkenril	Blz. 17
Werkgroep PR	Blz. 17

Contactgegevens IVN	Blz. 18
----------------------------	---------

Bijlage activiteitenoverzicht 2017	Blz. 19
---	---------

Bestuursactiviteiten:

IVN in het Struunhuus:

Januari 2017 begonnen we met een kapot keukenraam, maar gelukkig viel verdere schade erg mee. We hebben dit jaar nog twee keer schade moeten melden. Eén keer was er vernieling, namelijk het slopen van het lood rondom het Struunhuus. Dit is nu vervangen voor ander materiaal en één keer was er stormschaade. Er was weinig vandalisme dit jaar en daar zijn we heel blij mee. Vanuit het Struunhuus zijn diverse activiteiten gestart. Vogelvriendelijk Hoogetveen in januari, NLdoet in maart, de landelijke Opschoondag en de Otterlezing van Aldrik Pot in april en het bouwen van een insectenhotel voor de Idylle. De Slootjesdag als afsluitende jeugdactiviteit en de 'Open Dag' waren drukbezochte activiteiten. Tijdens de 'Open Dag' hebben Mark Tuit, IVN-regiodirecteur Noord en Grietje Loof, voorzitter IVN Hoogetveen, het nieuwe IVN logo op het Struunhuus onthuld. Dit is een wens die er al langer lag, meer bekendheid krijgen door een naambord op het Struunhuus.

Het Struunhuus wordt gebruikt als vergaderlocatie voor de ledenvergadering, bestuur en duurSamen Hoogetveen, team Natuurgidsenopleiding en allerlei overleg, dat te maken heeft met IVN, jeugdwerk, Idylle en gemeente. Het is ook een uitvalsbasis voor vrijwilligers van Steenbergerpark Leeft. Denk eens aan het succesvolle bellenblaasfeest in mei en de andere grote activiteiten. Het is een mooie plek om allerlei workshops te geven, die op verzoek werden uitgevoerd. Zo waren leerlingen van diverse basisscholen uit de omgeving op bezoek. Ook kwamen begeleiders en kinderen van de BSO-s helpen om het Steenbergerpark schoner te maken. Het Struunhuus is nog steeds uitgiftepunt voor afvalzakken voor plasticafval en hondenpoepzakjes. Hier kan gebruik van gemaakt worden, als de IVN-vlag buiten hangt en dit is inmiddels wel bekend bij heel veel mensen. Materiaal uit het Struunhuus wordt ingezet bij spreekbeurten, lessen op school en activiteiten, die door SWW worden georganiseerd voor kinderen, die niet vaak buiten spelen.

We kunnen natuurlijk nog veel meer gebruik maken van het Struunhuus maar in de maanden november en december 2017 was het Struunhuus gevuld met een betonnen bank, die door heel veel vrijwilligers wordt beplakt met mozaïeksteentjes. We hopen in het voorjaar van 2018 weer gebruik te kunnen maken van de ruimte in het Struunhuus. Dan staat er een prachtige mozaïekbank in de Idylle.

Bestuursactiviteiten Gemeente IVN:

Samenwerking met de gemeente is van groot belang. Zoals iedereen wel weet staat de natuur onder druk, ook in stedelijk gebied. Groene tuinen veranderen in stenentuinen, bomen hebben het door allerlei invloeden heel zwaar. De mens raakt steeds verder verwijderd van de natuur. IVN en gemeente, ze zullen hier samen in optrekken, om te zoeken naar oplossingen in de eigen leefomgeving, die goed zijn voor natuur en mens. Duurzaamheid stond dit jaar dan ook nadrukkelijk op de agenda. In een periode dat er steeds meer bekend wordt over vervuiling van bodem en water. Het gaat ons allemaal aan. In januari zijn we bij het Struunhuus gestart met het project 'Vogelvriendelijk Hoogetveen'. In het kader van het op natuurlijke wijze bestrijden van de eikenprocessierups. De start werd gedaan met de jeugd en in februari is door wethouder Jan Steenbergen de eerste nestkast in een eikenboom bevestigd. Langs de Krakeelsedijk staan heel veel eikenbomen en hiervan is bekend dat er ook veel nesten zitten van de eikenprocessierups. Ook diverse groen groepen en bewoners in de dorpen rondom Hoogetveen hebben nestkastjes geadopteerd. Het project blijft voorlopig bestaan. Iedereen, die mee wil doen, kan nog steeds een nestkastje adopteren.

Het overleg met ambtenaren gaat over alles wat met groen te maken heeft. Zo werden we uitgenodigd mee te denken over het beheer naar aanleiding van klachten over rietgroei, maaibeeld en deden we actief mee met de Boomfeestdag, die dit jaar werd gehouden bij de nieuwe parkeerplaatsen aan het Mauritsplein. Er gingen honderden struikjes en bomen de grond in. Iedere school kreeg bezoek van ambtenaren en IVN leden om uit te leggen, waarom bomen zo belangrijk zijn. Kinderen weten het ook allemaal al te vertellen en kregen na de les allemaal een krentenboompje of sporkehout uitgereikt. Wie weet staan over een aantal jaren overal forse krentenboompjes in bloei. Zo zorgen we samen voor ons welzijn dichtbij.

28 februari – Ledenvergadering:

Na het welkomstwoord van voorzitter Grietje Loof, volgt het officiële deel. Penningmeester Jan Mager heeft een mooi jaarverslag en de begroting voor 2017 gemaakt. De kascontrole is dit jaar gedaan door Frank Snippe en Riëks Bos en er wordt decharge verleend aan de penningmeester, verder nemen we na drie jaar afscheid van bestuurslid Janny Timmerman. Dette Boiten wordt herkozen als bestuurslid en Marc van der Werf wordt gekozen als nieuw bestuurslid. Marc zal de functie van penningmeester gaan bekleden.

Na de pauze houden een aantal leden een presentatie. Johan Scheeres vertelt hoe de Idylle tot stand is gekomen. In 2013 is de gemeente Hoogetveen gestart met de wens voor meer bloemen, bijen en vlinders. De eerste aanvraag werd afgewezen, omdat er te weinig draagvlak was.

In 2014 lag er een nieuwe aanvraag, deze voldeed aan alle voorwaarden en werd goedgekeurd. In juni 2015 werd het convenant getekend en tijdens de Natuurwerkdag in 2016 werd de Idylle geopend door burgemeester Loohuis. John Rosema neemt ons mee door de wereld van de kleine marter. Hij vertelt over leefomgeving, wat ze eten, territoria enz. Hij heeft een zogenaamde camera box bij zich. Deze box wordt gebruikt voor het maken van film en foto opnamen van de marterachtigen. Op filmpjes en foto's zijn de steenmarter, das, vos, hermelijn en bunzing te zien. Grietje Loof vertelt over o.a. de Junior Rangers. Omdat er na de Struners geen vervolg was, hebben de voorzitter en Marjan Bralten (IVN Westerveld) de Junior Rangers Dwingelderveld opgericht. In april 2015 was de 1ste kennismaking. Tien Junior Rangers gingen door naar 2016 en er kwamen acht aspiranten bij. De groep groeide. Junior Rangers Dwingelderveld zijn verbonden aan een Nationaal Park. Johan Scheeres komt voor een tweede keer deze avond en vertelt over de broeihopen van de ringslangen. In 2000 werd de Koeweide ontwikkeld. Men kwam er al snel achter, dat dit een mooi gebied was voor ringslangen, kikkers en andere amfibieën. Vanuit de naastgelegen moestuinen kwamen meldingen van ringslangen, die tussen de sla of op landbouwplastic lagen te zonnen. Men besloot om broeihopen in de nabijgelegen Koeweide aan te leggen, in de hoop de ringslangen te laten verhuizen. Dit heeft wel geholpen, maar nog ziet men af en toe een slang in de moestuinen. Er zijn ook waarnemingen van ringslangen in het bewoonde gebied eromheen. In 2015 is men begonnen met het aanleggen van broeihopen in de Oude Kene. Inmiddels heeft men ook hier eierschalen gevonden en slangen zien zonnen. De broeihopen worden dus gebruikt. Jaarlijks worden deze broeihopen opnieuw omgezet. Wil je meer weten over broeihopen? Kijk dan op <http://broeihopen.nl> Als afsluiting vertelt Henk Derks, dat het project 'Vogelvriendelijk Hoogeveen' tot doel heeft om op een natuurlijke manier de eikenprocessierups te bestrijden. Het mooie aan dit project is, dat niet IVN het is gestart, maar dat gemeente Hoogeveen de IVN heeft gevraagd, om dit gezamenlijk op te pakken. Er zullen nog meer vogelhuisjes worden gemaakt uitgezet. Het was weer een gezellige avond met veel informatie, waar me met veel plezier op terug kunnen kijken.

Mandala maken in Punt H:

1 februari, de workshop Mandala maken van natuurlijk materiaal in Punt H. Wethouder Gert Vos kwam ook langs om eens te kijken wat voor moois er werd gemaakt. Natuurlijk deelde hij trots een mooie foto op de facebookpagina van Jong Hoogeveen. De kinderen gingen aan de slag met bloemen, die beschikbaar waren gesteld door VivaFleur Hoogeveen. Marijke van der Haar van de Nederlandse Mandalavereniging was ook aanwezig, om te kijken hoe wij aan het werk waren. Zij gaat in het tijdschrift, dat drie keer per jaar wordt uitgebracht, schrijven over onze gezellige middag in Punt H. Op de foto is te zien hoe creatief kinderen zijn met bloemblaadjes.

Dromenvangers maken in het Struunhuus:

Bij het Struunhuus in het Steenbergerpark verzamelden zich woensdagmiddag 10 mei enkele kinderen, om onder begeleiding van onze vrijwilligers hun ideale dromenvanger van natuurlijk materiaal te maken.

In het zonnetje maakten de kinderen van wilgentakken, deze zijn goed buigbaar, cirkels. Vervolgens mochten de kinderen deze naar eigen inzicht versieren met gekleurd draad en natuurlijk materiaal, zoals veren, schelpen, houten kralen en steentjes.

25 maart - Junior Rangers helpen rietsnijders:

De Junior Rangers van Nationaal Park Dwingelderveld kwamen zaterdag 25 maart op werkbezoek bij de Junior Rangers van Nationaal Park Weerribben-Wieden. Samen hebben ze de rietsnijders in het gebied geholpen en zo een steentje bijgedragen aan de biodiversiteit in dit waterrijke gebied. Onder leiding van één van de oudere Junior Rangers leerden de jongeren hoe, waar en waarom het riet wordt gesneden. Een deel van de rietlanden van de familie Postma en Poelsema tussen Ossenzijl en Kalenberg werden vervolgens in sneltreinvaart met dik veertig personen opgeruimd.

Uitwisseling:

Tussendoor maakten de jongeren én begeleiders uit de twee groepen kennis met elkaar. Dat gaat snel, al werkend in gemengde groepen. Tussendoor samen 'chillen' op het varende ponton, met een warme chocomelk voor nog wat extra energie om het volgende rietland op te ruimen.

Door het prachtige weer, de inzet van de beide rietlandbeheerders -met hun materiaal én boten- was het een super dag om te mogen helpen aan de biodiversiteit van het moerasgebied.

Junior Rangers:

Junior Rangers zijn jongeren die in de omgeving van een Nationaal Park of natuurgebied wonen en die graag actief bezig zijn in 'hun achtertuin' het Nationaal Park of natuurgebied. De jongeren komen maandelijks een zaterdagochtend bij elkaar en voor én door hen worden leuke activiteiten georganiseerd in de natuur dicht bij hen in de buurt. Junior Ranger Nederland is een jongeren programma van IVN Nederland. In totaal zijn er nu 35 gecertificeerde Junior Rangers in Nationaal Park Weerribben Wieden in de leeftijd van 12 tot 20 jaar. Meer informatie is te vinden op de website:

www.juniorrangers.nl

Speuren naar ottersporen:

Na de lezing van Aaldrik Pot op donderdag 20 april in het Struunhuus was het zondagochtend 23 april tijd voor een excursie 'Speuren naar ottersporen'. Er werd gestart bij de brug over het Oude Diep aan de Kerkweg, de achtertuin van de inwoners van Stuifzand maar eigenlijk ook van Hoogeveen. Een prachtig gebied wat 2 jaar geleden opnieuw is ingericht. Het Oude Diep weer laten meanderen en tegelijk zorgen voor waterberging, dat was het plan. Natuurlijk ontwikkelt de natuur mee in het gebied en in 2016 werden ottersporen gevonden. Voor IVN reden om ook eens op onderzoek te gaan. Aaldrik Pot heeft tijdens zijn lezing uitgelegd waar we naar moeten kijken tijdens de excursie. Bart Pijper en Hero Moorlag hebben samen al enig voorwerk gedaan. Bij de brug staat een infobord over het nieuw ingerichte terrein maar er staat ook een bord 'verboden te betreden', 'rustgebied'. Het is dus geen struintuin maar een gebied dat je alleen mag betreden met toestemming van de beheerder, in dit geval Stichting Het Drentse Landschap. <https://www.drentslandschap.nl/natuurgebied/pesserma>

Al heel snel vinden we sporen, hoopjes zand met daarop otterpoep, spraint genoemd. We nemen geen genoegen met het zien, we gaan ook allemaal even ruiken aan de spraint. Waarom we dat doen is snel duidelijk. Wil je weten of het van een otter is dan is de geur van de spraints doorslaggevend, ze hebben een zeer karakteristieke geur.

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=19738>

Al wandelend langs het Oude Diep zien we mooie natuurontwikkelingen, het verschil tussen de rijkere bodem en het afgegraven deel. Zandgrond met sporen van reeën, watervogels, ratten, muizen, honden en otters. We horen de veldleeuwerik maar verder geen enkele andere weidevogel. De tijd zal leren hoe het gebied verder gaat ontwikkelen. Via stapstenen en smalle richeltjes slingeren we door het landschap. Het is een prachtige wandeling die vraagt om een herhaling.

Activiteiten met samenwerkende partners en overige:

Hierbij en korte selectie uit de grote hoeveelheid aan activiteiten die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden met samenwerkende en overige partners;

Een insectenhotel maken, het was een mooie samenwerking met de timmerclub van de Weideblik.

We waren het eindpunt van de leukste fietsvierdaagse van Hoogeveen, Trappen, Happen, Stappen. Een samenwerking met de Hoogeveense Uitdaging.

NLdoet in maart, samenwerken aan een mooi Steenbergerpark.

Het Drentse Landschap en IVN zijn ook mooi verbonden met elkaar. Als het gaat om excursies of scholenwerk. Alles in de omgeving van Hoogeveen, Oude Kene, Pesserma, Spaarbankbos, we weten elkaar te vinden en helpen elkaar.

De Nacht van de Nacht is een activiteit van natuur en milieufederaties. Ook wij verzorgden, voor bijna 100 deelnemers, weer een leuke avond in het Spaarbankbos.

RTV Drenthe was aanwezig in Punt H bij het pluizen van de braakballen. Dit werd uitgezonden in een aflevering van Roeg.

<http://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/128354/Braakballen-uitpluizen-bij-het-IVN-in-Hoogeveen>

Bij de start van januari van het Vogelvriendelijk Hoogeveen kwam de razende reporter Frits Emmelkamp langs voor een interview over dit project. Ook de samenwerking met radio Hoogeveen kwam meer op gang. We zijn diverse keren uitgenodigd om ons natuurverhaal te doen.

Het project 'Jong Hoogeveen' is een project idat aandacht verdient, de High Five, kunnen we als IVN groen inkleuren.

<http://www.actiejonghoogeveen.nl/> Op deze website kunnen we ook onze groene activiteiten kwijt.

Bij Natuurmonumenten zijn we met de cursisten van de Natuurgidsenopleiding tijdens de theorieavonden welkom in het bezoekerscentrum in Ruinen. Natuurmonumenten en StaatsBosBeheer zijn ook niet weg te denken, als ondersteunende partners, als het gaat om activiteiten voor de Junior Rangers. Vrijwilligers van kinderboerderij de Beestenbult en IVN-ers slaan de handen in elkaar tijdens de Natuurwerkdag en werken samen aan een mooie speelnatuurlijke route in het Steenbergerpark. Scholen weten ons te vinden als het gaat om een extra stukje verdieping of om gewoon een leuk uurtje in de natuur. Vanuit de BSO komt de vraag om tijdens de Landelijke Opschoondag een handje mee te helpen en een lint van kinderen gaat aan de slag om het Steenbergerpark 'op te schonen'.

En natuurlijk is Stichting Welzijns Werk ook regelmatig te vinden in en rond het Struunhuus met leuke buitenschoolse activiteiten. We leren van elkaar. Eigenlijk komt er geen eind aan alle samenwerking en dat is maar goed ook. Samen maken wij de wereld een beetje mooier!

4 februari - Nestkastjes ophangen aan de Krakeelsedijk:

Tekst en foto's: Jan Mager

Op 4 februari hebben IVN-vrijwilligers en een aantal Junior Rangers, 41 Koolmeeskastjes opgehangen aan de Krakeelsedijk. De Koolmees is een natuurlijke vijand van de eikenprocessierups. In totaal gaan we in de gemeente 200 kastjes ophangen, vooral langs fietspaden waar eiken staan en waar eikenprocessierupsen voorkomen. De aftrap van de actie is verricht door wethouder Jan Steenberghe door het eerste kastje op te hangen. TBS-kliniek Veldzicht heeft de kastjes gemaakt en gesponsord door alleen het materiaal in rekening te brengen. Sarno Daktechniek heeft het dakleer ter beschikking gesteld. Na ongeveer anderhalf uur waren we klaar met de klus. 20 Minuten nadat de kastjes waren opgehangen werden de eersten al gekeurd door koolmezen.

4 maart - Broeihopen omzetten in de Oude Kene:

Vorig jaar zijn er voor het eerst in de Oude Kene broeihopen omgezet die in 2015 waren aangelegd door vrijwilligers van Ravon. De reden daarvoor was om te kijken of de ringslang zich al had gevestigd in de Oude Kene. En met meer dan 100 lege eierschalen was dat een bevestiging.

Op 4 maart hebben we voor de tweede keer de broeihopen omgezet met hulp van de Struners, Junior Rangers, belangstellenden, IVN-vrijwilligers en mensen van Ravon. We hebben hard gewerkt om de 6 broeihopen van de ringslang om te zetten naar nieuwe hopen en hebben deze voorzien van nieuwe takken en blad. Ook hebben we 2 nieuwe hopen gemaakt waardoor het aantal broeihopen op 8 komt in dit gebied. Tijdens het omzetten kwamen we niet alleen eierschalen tegen maar ook diverse padden, muizen, slakken, duizendpoten en wormen. We hebben 270 eierschalen gevonden, het afgelopen jaar waren dit er 110. Het afgelopen jaar zijn er ook de eerste ringslangen aangetroffen aan de andere kant van de A28 achter Euromaster en in het LCH-terrein, we mogen dan ook concluderen dat het goed gaat met de ringslang in de Oude Kene. De vrijwilligers hebben niet alleen geholpen met het omzetten van de broeihopen, maar zij hebben ook zwerfvuil opgeruimd waardoor het seizoen lekker schoon kan beginnen.

Specsavers spaart:

In 2016 heeft Specsavers gespaard voor IVN-afdeling Hoogeveen en op 2 maart kwam de bedrijfsleider John Leicht, van Specsavers Hoogeveen naar ons Struunhuus om een cheque te overhandigen. Een bedrag van € 868,15 hebben we als afdeling gekregen. We zijn er heel blij mee en gaan het goed besteden.

2 augustus - Boerderijen fietstocht:

Foto: Jan Mager

Bijna 1300 deelnemers genoten van een fietstocht langs mooie plekjes in onze omgeving. Een fietstocht van ongeveer 43 kilometer. In de Oude Kene stonden gidsen klaar om een korte excursie te verzorgen. Toch hielden de meeste deelnemers het bij een kopje koffie en een babbeltje bij de verschillende kramen. Ook bij de IVN-vrijwilligers was het een gezellige boel. Veel vragen werden beantwoord en het woord Kene werd maar wat vaak besproken.

3 augustus – Beste broodjesbakker gezocht:

Regen? Dan gaan we toch gewoon binnen broodjes bakken. Een leuke activiteit in het Steenbergerpark, IVN zocht de beste broodjesbakkers. Dat was de opdracht. De wind maakte van het vuur maken nogal een uitdaging en de regen zorgde voor een plakkerig deegje.

Maar niet getreurd, bij IVN steken we gewoon de kachel aan en bakken we binnen verder!

Foodwalks, eten uit de natuur, IVN-Hoogeveen:

Tekst en foto's: Dette Boiten

Een Foodwalk is een wandeling waar je onderweg kunt genieten van het prachtige maar ook smakelijke landschap. Overal in de vrije natuur zijn eetbare planten, bloemen, vruchten, noten en paddenstoelen te vinden. Van bramen tot brandnetels en van eekhoorntjesbrood tot kastanjes. Puur natuur, smaakvol en gezond. Het hele jaar valt er wel iets voor het eten en drinken uit de natuur te halen. Het zoeken naar voedsel is ook erg leuk en leerzaam om met kinderen te doen. Een

wandelingetje levert al snel een mand 'groenten of fruit' of iets heel anders (bijvoorbeeld noten) op. Ieder jaargetijde biedt zijn eigen oogst. Word weer nieuwsgierig en laat de jager/verzamelaar in je wakker worden.

Het is een bijzondere ervaring om voedsel wat zo rijklijk overal groeit te oogsten en met wat eerst onkruid leek na afloop samen een feestelijke maaltijd op houtvuur buiten te koken.

De workshop "Op ontdekkingsreis naar eetbaar groen": voedsel verzamelen in de natuur en na afloop samen koken en eten start bij 't Struunhuus in het Steenbergerpark en werd dit jaar twee keer georganiseerd. Totaal deden er 17 deelnemers mee aan deze workshops.

9 september - Open Dag IVN Hoogeveen:

Tekst: Dette Boiten

Het thema dit jaar voor de Open Dag was Duurzaamheid, bewustwording over alles wat we gebruiken en hoe het anders kan. De jeugdgroepen en andere bezoekers werden uitgenodigd diverse activiteiten te bezoeken, zich te oriënteren en mee te doen. Er was koffie en thee met zelfgebakken lekkernijen.

Activiteiten waren:

Kinderboerderij De Beestenbult, Schminken, Broodjes bakken, IVN Nederland met waterland bakken, opwarming Aarde en de meander waterbak, Lippenbalsem maken met Patricia Jansen, Duurzaam in de keuken! Afwassponsjes maken, Informatie over de Eikenprocessierups met de planten-, vleermuis- en vogelwerkgroepen, Nestkastjesproject Vogelvriendelijk Hoogeveen, Windenergie: windmolens maken van plastic afval, Lampenkap maken van afvalmateriaal en Biologische groente- en fruitas van De Zonnehorst. Permacultuur Meppel was uitgenodigd en heeft helaas afgezegd, vanwege de slechte weersvoorspellingen

Via diverse media is de Open Dag aangekondigd, waaronder sociale media en de krant:

<http://www.krantvanhoogeveen.nl/nieuws/48464/ivn-hoogeveen-houdt-open-dag/>

Videoverslag:

<https://www.youtube.com/watch?v=MdHG-QsPuLO>

Er waren ruim 100 bezoekers.

Natuurgidsenopleiding:

Groepsfoto: Joke de la Roi. Tekst en andere foto's; Marian Brouwer NGO, IVN Hoogeveen

In januari is een groep van 31 enthousiaste mensen met de opleiding tot Natuurgids gestart. IVN Hoogeveen heeft in samenwerking met IVN Westerveld en Natuurvereniging Zuidwolde deze opleiding georganiseerd. Aan de hand van een uitgebreide cursusmap en een cursusteam van zes bevlogen natuurliefhebbers leren we diverse vaardigheden voor het gidsen. De 19 theorie avonden in bezoekerscentrum Dwingelderveld, waarbij koffie, thee en heerlijke koeken voor een welkome ontvangst zorgden, waren zelden saai.

Dankzij een afwisseling in het avondprogramma, met natuurmoment, vijfminutenpraatje, een presentatie door een deskundige en een activiteit in kleinere groepjes, reden we na afloop vaak vol inspiratie terug naar huis in het donker. Waar de ene keer lange tafels met honderden planten waren uitgesteld, werden een andere keer bordjes met gelei en een vorkje doorgegeven door een medecursist. Ook een voeldoos, in plaats van een kijkdoo, staat me nog erg bij. Externe deskundigen wisten een boeiend verhaal te vertellen met behulp van PowerPoint en filmpjes. Dat veel theorie niet na één keer hoeft te worden onthouden scheelt. Voor twee-derde van de cursisten, die al wat langer niet meer naar school gaat, is dat een hele opluchting.

Elke zaterdagochtend na een theorie avond was er een excursie. Wat zijn er toch veel mooie en interessante plekjes dichtbij huis te bezoeken. Dat elk seizoen zijn charme heeft, wisten we al, maar dat je elk seizoen wel op pad kan gaan om met een groep de natuur te beleven, hebben we het afgelopen jaar geleerd. Zelfs op een op het eerste oog saai terreintje weet een medecursist een boeiende rondleiding te geven. Vooral van elkaar kunnen we veel leren.

Het weekend in de Weerribben was weergaloos. Met fiets en kano hebben we een prachtig natuurgebied doorkruist. Zelfs met typisch Hollands weer konden we met teugen genieten van talloze tochtjes. De gezellige avonden waren het toefje slagroom op de taart. Een prachtige groepsfoto met een dreigende lucht toont vele tevreden gezichten. We hebben genoten! Na bijna een jaar bezig zijn wordt al aardig duidelijk, wat iedereen wil en kan doen met deze opleiding. De kans is groot dat vanaf 2018 veel mensen in Drenthe worden rondgeleid door deze natuurgidsen in opleiding (NGO). We rekenen op een slagingspercentage van 100% van de overgebleven 27 cursisten. Dit is zeker ook voor een groot deel te danken aan de begeleiders van dit seizoen. Bart, Grietje, Guido, Jan, Joop en Map bedankt!

Werkgroepen:

Scharrelkids worden Natuurkenners:

Tekst: Bart Pijper en Nina Oostwoud

In seizoen 2016-2017 hebben wij met 15 “groep 5 kinderen”, oftewel de Scharrelkids, acht leuke activiteiten gehad. Soms waren dat “brede activiteiten”, waar alle jeugdleden en ook ouders en andere belangstellende welkom waren. Ook hadden we een paar activiteiten in de beslotenheid van onze groep. We maakten een herfstwandeling, nestkastjes en wintervoer voor de vogels maken, een lange wandeling aan de rand van het Dwingelderveld op zoek naar adders en andere dieren. Als jaarafsluiting hadden we een modderwandeling in, door en over het Oude Diep bij Stuifzand. De meeste kinderen hebben genoten van alle activiteiten. En wat hebben we elke keer toch mazzel gehad met het weer!

Helaas waren er ook een paar kinderen die geen vrienden/innen kregen binnen de groep en daarom zijn gestopt. Ook veranderde het moment van onze activiteiten van de middag naar de ochtend, waardoor enkele kinderen het niet langer konden combineren met hun sport. In totaal hebben 6 kinderen aangegeven niet door te gaan, maar gelukkig kwamen er nog enkele nieuwe kinderen bij en zitten we nu weer op 12 kinderen. Er kunnen nog een paar “groep 6 kinderen” bij.

Voor dit schooljaar zit de Startdag, met thema Duurzaamheid, rondom het Struunhuus er alweer op, evenals de Nacht van de Nacht en de Natuurwerkdag. Daarna gaan onze eigen activiteiten als besloten groep Natruukenners van start.

Scharrelkids na de zomervakantie:

Een nieuwe groep Scharrelkids start op de Open Dag. Uiteindelijk hebben we 8 kinderen die mee gaan doen met het leuke Scharrelkids programma. We gaan strunen bij het Struunpad in het Koekangerveld en ontdekken van alles over de ringslang, paddenstoelen en de regen. Het is vooral een natte en koude Struuntocht maar iedereen heeft het naar de zin!

De ‘Nacht van de Nacht’ in het Spaarbankbos en de Natuurwerkdag is ook goed bezocht door Scharrelkids en hun ouders. Begeleider Tamara Krikken gaat in 2018 verder met de groep. Er staan nog leuke activiteiten op de kalender.

Struners voor de zomervakantie:

Tekst en foto's: Doortje Antonisse

In januari werd gestart met het maken van nestkastjes en pindaslingers. De nestkastjes kwamen in eikenbomen te hangen in verband met de eikenprocessierups.

Broeihopen ringslangen: We gingen opzoek naar eieren van ringslangen en maakten gelijk nieuwe broeihopen. In twee hopen zijn heel veel eieren gevonden en in andere hopen helaas niks!

Junior Rangers: Struners die volgend schooljaar naar het voortgezet onderwijs gaan kunnen vanuit de Struners doorstromen naar de Junior Rangers. In april hielden de huidige groep Junior Rangers en begeleiders een kennismakingsochtend voor leerlingen van groep 8 en hun ouders.

Uilen ringen: Met Jaap gingen we weer op pad om kerkuilen te ringen. De kinderen vonden het erg interessant en leuk. De uilen werden niet alleen geringd, maar ook gewogen en er werd gekeken hoelang de vleugels waren. De kinderen gingen graag met de uilen op de foto. Dit jaar waren er heel veel uiltjes geboren! Dat heeft te maken met de muizenvoorraad! In één nest zaten zelfs zeven jonge uiltjes. Prachtig om te zien. De kinderen hadden ook veel belangstelling voor de honden, koeien, trekkers en trampoline.

Struners na de zomervakantie:

Doortje Antonisse gaf begin dit jaar aan te willen stoppen met de begeleiding van de Struners. Ruim 10 jaar heeft zij ieder jaar opnieuw een nieuwe groep begeleid. De afgelopen jaren bleef de groep redelijk groot, want de Struners mochten twee jaar met Doortje meelopen in de natuur. De groep Jeugdleden werd Struners en groep 7 werd groep 7/8. Dit had vooral te maken met het doorstromen naar de Junior Rangers. Het was de bedoeling om met de jeugd een vaartocht te gaan maken met Doortje in het middelpunt. Helaas is dit door omstandigheden nog niet gelukt, maar we proberen het in het voorjaar van 2018 nogmaals. Dit leuke uitje staat dus nog op het programma.

Doortje, ook langs deze weg, heel hartelijk bedankt voor je jarenlange zorg voor deze jeugdgroep.

Na de zomervakantie ging de groep verder en zijn twee ouders bereid gevonden om te helpen, om het Struner programma door te laten gaan. Grietje Loof begeleidt deze groep, omdat er niemand anders gevonden is, die dit op zich wil nemen. We zullen ons dus gaan beraden over het jeugdprogramma. We kunnen natuurlijk niet zonder begeleiders.

We zijn gestart met de Open Dag, daarna kwam de excursie door het Dwingelderveld, om zo meer van dit grote natte heidegebied te leren. In oktober was er de 'Nacht van de Nacht' en in november waren de Struners actief in het Nuilerveld met de Natuurwerkdag.

12 Jonge mensen komen maar wat graag meedoen met de groene activiteiten. We starten in 2018 met 'Vogels in de winter' en hopen dat programma na de zomervakantie volgend jaar door kan blijven gaan.

Junior Rangers Dwingelderveld:

Tekst en foto: Grietje Loof

We zijn in 2017 gestart met 10 Junior Rangers en 8 aspiranten.

Na de zomervakantie was de groep uitgedund tot 13 Junior Rangers en 3 aspiranten.

De jeugd ziet zich genoodzaakt om afscheid te nemen van het Junior Ranger-programma, doordat school en/of sport, maar ook werk vaak teveel vraagt. Dat is heel jammer maar ook begrijpelijk.

Met 16 jongeren zijn we verder gegaan. Er staan in het hele jaar leuke activiteiten op het programma. Zo zijn we op zoek gegaan naar Pingo ruïnes in het Dwingelderveld, hebben we de nestkastjes rondom het bezoekerscentrum geadopteerd en maken we die schoon. We brengen in kaart wat er broed of gebroed heeft en vervangen wat kapot is gegaan.

In december helpen we met het opschonen van een telgebied van één van de vrijwilligers van Sovon en we mogen onze 'eigen' kerstboom uit het bos zagen.

Op bezoek bij onze collega Junior Ranger in Weerribben de Wieden, of met een gids van Natuurmonumenten langs de waterwerken in het Waterloopbos, de Natuurwerkdag waarin het opschonen van de adderwal de Junior Ranger-klus was en natuurlijk het leuke afsluitende zomerkamp, alles stond in het teken van onze jeugd verbinden met natuur.

Mozaïek Sofa Steenbergerpark:

Tekst en foto's: Dette Boiten

Eind 2017 is begonnen met het uitvoeren van een lang gekoesterde wens: het maken van een Mozaïek Sofa voor het Steenbergerpark, een project om samen uit te voeren, met omwonenden van het park en andere belangstellenden.

De start voor de financiering was het geld dat we als IVN-Hoogeveen kregen via de sponsoractie van Specsavers. Zodra de financiën (IVN-Hoogeveen, De Smederijen, Rabobank, Leefbaarheidsfonds) er waren is de betonnen sofa met de materialen besteld en heeft Geert Oldenbeuving een prachtig ontwerp op de Sofa geschilderd.

Met een groep mensen (ongeveer 20) zal de bank worden beplakt met glazen steentjes. Vrijwilligers werden hiertoe uitgenodigd via verschillende media, waaronder de krant.

<https://www.hoogeveenschecourant.nl/nieuws/human-interest/512893/vlinderidylle-in-steenbergerpark-krijgt-mozaieksofa.html>

De verwachting is dat de bank in het voorjaar van 2018 in het zuidelijke gedeelte van de Idylle geplaatst zal worden.

Werkgroep paddenstoelen-Een rijke herfst:

Tekst: Bernard de Vries

Het was, zoals vaak, een bijzonder jaar. In 2016 was het helaas bijzonder droog in de maanden dat de paddenstoelen water nodig hebben. In 2017 kwam alles, zowel warmte als regen, precies op tijd. Het resultaat was prachtig. De plantenwerkgroep is wekelijks op paddenstoelenjacht geweest. Helaas kon ik daar niet vaak bij zijn, onder andere door de publicatie van een boekje over "klein spul" (d.w.z. microfungi en kleine schimmelkorstjes). Het komt trouwens vaak voor dat in het veld paddenstoelen naamloos blijven. Als ik alles had verzameld om te determineren dan had ik dag en nacht door moeten werken. Intussen groeit het aantal notities in mijn boekje. Hennie Bisperink heeft ook al diverse lijstjes van fungi geschreven. Van Joop Verburg kreeg ik ook nog lijsten toegestuurd; ook die van de gidsencursus. Al met al was de rijkdom aan fungi voor velen, zowel fotografen als specialistische mycofielen, een duidelijke inspiratie om hoopvol het nieuwe jaar in te gaan.

Werkgroep dassen:*Tekst en foto's: Hero Moorlag*

In 2017 was het aantal publicaties over dassen en vooral over de schade die ze veroorzaken enorm. Dat was niet altijd terecht. Graag werd de nieuwe Natuurbeschermingswet aangehaald, waarin staat dat dassen nu mogen worden verjaagd. Meestal werd niet vermeld dat dat alleen kan met een ontheffing van de Provincie. Inmiddels zijn de gemoederen tot rust gekomen. Onze werkgroep vindt dan ook, dat voorlopig zo weinig mogelijk aandacht moet worden gegeven aan publicaties over dassen en hun vermeende schade aan landbouwgewassen. Van Das&Boom ontvingen we het stuk 'Aanbevelingen Dassenbeleid voor de Provincie Drenthe', nadat de Drentse werkgroepen hierover advies hadden gegeven. Tot op heden is van de Provincie geen reactie ontvangen. Als beschermers van dassen willen we graag weten hoe de Provincie de Natuurbeschermingswet interpreteert. Vooral, omdat er steeds meer negatieve berichten over dassen komen. Ook wij constateerden in 2017 totaal verlaten burchten, burchten met plotseling slechts één das, burchten met jongen zonder moeder en burchten die waren verstoord door illegaal gegraveerd, dichtgestopte holen en verstoring door honden. Rond Hoogeveen en Zuidwolde werden mede daardoor weinig jongen geteld. Frits Kruizinga opperde dat wellicht de toepassing van gif in de lilieteelt oorzaak kan zijn van een terugloop van jongen. Daartegenover staat de omgeving van Tiendeveen en Nieuw Balinge, waar Reinder IJmker de ene na de andere nieuwe burcht vond en veel jongen telde. Verstoring komt hier nauwelijks voor. Reinder struint alle bossen, bosjes en weilanden af en vindt overal burchten.

*Dassenburcht**Dode das bij Hollandscheveld**Nieuw raster langs N48*

Logisch dat in deze omgeving de meeste slachtoffers in het verkeer zijn gevallen. In ons gehele werkgebied waren dat tot 5 oktober 19. Dat is aanzienlijk minder dan in 2016, een topjaar wat betreft verkeersslachtoffers onder dassen. Rond Hollandscheveld komen meer burchten. We hebben nieuw lid Elly Hofman bereid gevonden deze burchten te controleren. Ze is ingewerkt door Bart Pijper. Eind september kwam het bericht dat eindelijk ons voorstel voor de N48 ter hoogte van de crossbaan bij Zuidwolde werd uitgevoerd. Na bijna negen jaar strijd, met inschakeling van Das&Boom en de Provincie en tien dode dassen, werd het raster langs de N48 verlengd tot aan de Zuidwoldiger Waterlossing en wel aan beide kanten van de weg. Het raster loopt nu vanaf de lossing tot aan de Noorderweg. Perfect! De tunnelopeningen zijn echter sterk begroeid met opslag. We hebben Rijkswaterstaat gevraagd of zij bereid is, zoals tien jaar geleden, de openingen vrij te stellen van opslag of dat zij daartoe de aannemer opdracht geeft. Op 5 oktober hadden we daarover nog geen uitsluitsel ontvangen. Komt erop neer dat we zelf met snoeischaars ter plekke aan het werk gaan. Dat een 'gevecht' om dassen recht te doen jaren kan duren, bleek in het Terhorsterzand waar langs dassenburchten het ATB-parcours Smalbroek Beilen is gepland. Ons lid Giel Helmers maakte de vergaderingen mee en protesteerde meerdere keren. Vooral in dit geval lijkt het vechten tegen de bierkaai. We blijven ons in 2018 inzetten voor de bescherming van de das in Drenthe.

Werkgroep Planten:*Tekst en foto's: Henny Bisperink*

Voor Floron en Werkgroep Florakartering Drenthe hebben we twee km-hokken onderzocht. Deze hokken lagen in het gebied Alteveer / Zuidwolde. Op verzoek van orchideeënkenners Hans Dekker hebben we op een aantal plaatsen orchideeën geteld. We hebben aan de landelijke campagne "Mijn berm bloeit!" meegedaan. Floron en de Vlinderstichting vragen op deze manier aandacht voor de achteruitgang van de bloemenpracht in onze bermen en de vlinders die hiervan afhankelijk zijn. Het beperkte aanbod van bloemen in bermen wordt als een belangrijke oorzaak van de achteruitgang van vlinders gezien.

Actuele informatie over de bloemenrijkdom van bermen ontbreekt echter. Vandaar de oproep bermen te inventariseren.

3 Juni hadden we een excursie naar het Scheebroekerloopje in Eexterveld georganiseerd. Er had zich maar één persoon uit Borger voor deze excursie opgegeven en verder was de vaste kern van de Plantenwerkgroep aanwezig, een prachtige struintocht gehad en veel gezien.

Op 12 augustus een excursie naar het Noordijkerveld en het Needse Vleer in de Achterhoek. Daar is veel landbouwgrond omgezet in nieuwe natuur. We vonden er o.a. slanke ogentroost, kleine zonnedaauw, draadgentiaan, geelhartje, klokjesgentiaan, hazenpootje, kleine pimpernel, douwbraam, moeraswolfsklauw, stekelbrem, gaspeldoorn en nog veel meer soorten gezien. Na een warme maaltijd in het dorpsrestaurant van

het kleine dorpje Gelselaar zijn we op zoek gegaan naar de boomkikker. Het oude zwembad in Neede hebben ze laten verwilderen, daar groeit veel braam en daar houden de boomkikkers van. Het was spannend of we de boomkikker zouden vinden omdat het al wel wat laat in het seizoen was, maar tot onze grote verrassing vonden we één volwassen en verder jonge boomkikkertjes, erg leuk ook voor leden van de plantenwerkgroep. Het concert van de kikkers hebben we gemist, dan moet je er in het voorjaar zijn.

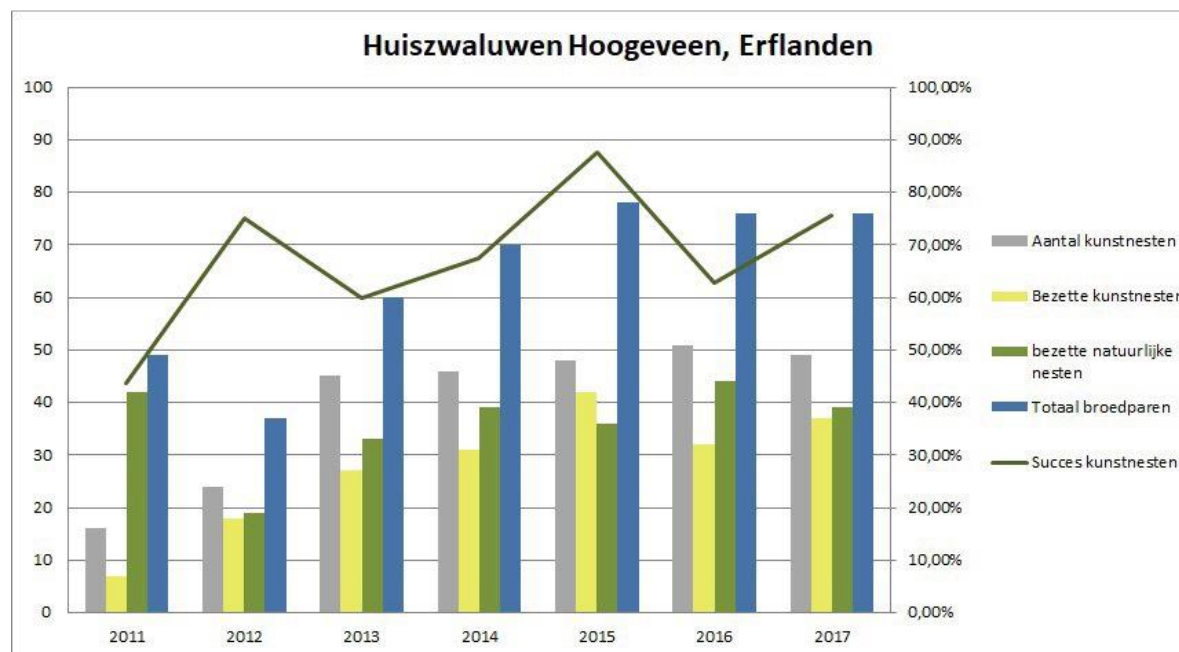
Werkgroep vleermuizen:*Tekst: Jan Mager*

De afgelopen jaar stond voor een heel groot deel in het teken van de verdwijnende baardvleermuizen uit de aardappelkelder van Kamp Westerbork. Het was tot ongeveer 2010 een van de meest succesvolle kunstmatige verblijven in Nederland. Meer dan 1000 vleermuizen overwinterden er toen. Daarvan is het grootste deel baardvleermuizen. Het aantal baardvleermuizen halveerde daarna elk jaar, tot maar 150 tijdens de laatste wintertelling in januari 2017. Samen met de Provincie en de Zoogdierverseniging heeft de Vleermuiswerkgroep Drenthe (VleD) overleg gehad Drenthe. Zelfs de grootschalige sanering van asbestdaken werd genoemd en het veranderende gebruik van landbouwgebieden. Om hier meer over te weten te komen moet je weten waar de zomerverblijven zich bevinden. Daar is de afgelopen periode veel onderzoek naar gedaan. In de aardappelkelder en omgeving zijn batloggers geplaatst. Deze moesten regelmatig gecontroleerd en van volle accu's worden voorzien. Ook zijn er tijdens een vangweekend vleermuizen gevangen met mistnetten. Dit alles met een teleurstellend resultaat. Niet één baardvleermuis gevangen. Wel zijn brandvleermuizen gevangen. Dit is een nieuwe soort voor Drenthe. Deze zijn daarom gezenderd en de week daarop gevolgd met volgauto's, voorzien van een antenne. Momenteel wordt er onderzoek gedaan naar het verdwijnen van de vleermuizen in de provincie.

Werkgroep huiszwaluwen - Monitoring de Erflanden:*Tekst: Jannie Timmerman*

De werkgroep doet elk jaar twee tellingen in de Erflanden. In juni en augustus worden alle bezette kunstnesten en natuurlijke nesten bekeken en geteld. Vergeleken met het jaar 2016 zijn de bezette natuurlijke nesten iets afgenomen en de kunstnesten iets gestegen. Een wijkbewoner heeft na een aantal jaren zijn nestkommen verwijderd vanwege overlast. Altijd jammer dat wij als werkgroep signaleren, dat een aantal wijkbewoners de nesten verwijderen vanwege de overlast en in de nok plastic of plastic reepjes bevestigen om de huiszwaluwen te weren. Gelukkig zijn er nog veel mensen die heel enthousiast reageren over op deze acrobaten in de lucht. Contactpersoon Gert Olthof heeft dit jaar de huiszwaluwwerkgroep verlaten. Gert heeft vanaf 2011 met veel enthousiasme en passie aan de werkgroep deel genomen en vele kunstkommen gemaakt. Op de Natuurwerkdag van 4 november heeft de werkgroep met een aantal vrijwilligers o.b.v. Henk Derks nestkommen gemaakt, die zeker weer aangeboden zullen worden aan belangstellenden. De huiszwaluwenwerkgroep gaat volgend jaar de gebieden uitbreiden en monitoren in en rondom Hoogeveen, zodat we een breder beeld krijgen over de stand van de huiszwaluw.

Wij danken de bewoners van de Erflanden voor het beschikbaar stellen van hun gevels en we gaan de telling nog vele jaren voortzetten.

Idylle 2017:

Na de opening (5 november 2016) is Idylle de Weide een jaar oud. Door een natte en niet al te koude winter heeft de Idylle zich goed kunnen zetten. Half januari is het bord geplaatst met de plattegrond en informatie over de Idylle. Het bord van de Vlinderstichting is ook weer teruggeplaatst. In het voorjaar is er aan het informatiebord van de Idylle een mooi insectenhotel toegevoegd. Het is helaas nog niet drukbezocht door insecten maar dit gaat volgend voorjaar zeker gebeuren. Veel geplante struiken zijn de winter goed door gekomen, al zijn er wel een paar dood gegaan door het vele water dat gevallen is. De sleedoorn bloeide vroeg met een enkele bloem en nu bloeit de klimop nog. De eerste vruchten zitten al aan sporkehout. Het zaad dat gezaaid is op de Natuurwerkdag 5 november 2016 is goed opgekomen, op een enkel soort na, dat nog niet zichtbaar is (gele lis). In het voorjaar bloeide de fluitenkruid en wede al vroeg door het zachte weer. Daarna werd het warm en droog, wat veel zomerplanten goed heeft gedaan en deze zijn dan ook goed gegroeid en al zijn gaan bloeien. In augustus zijn door de planten werkgroep de planten geteld. Ze kwamen op een 83 soorten planten, struiken en bomen, die in de Idylle staan. Half september is de Idylle in zijn geheel gemaaid om planten weer de ruimte te geven en het gras wat in te korten. Vlinders zijn niet stelselmatig geteld, maar er zijn meer soorten vlinders geweest dan de jaren ervoor. In het vroege voorjaar waren er de oranjetipjes, gevolgd door de citroenvlinder en verschillende soorten witjes. Na het voorjaar kwamen er bont zandoogje, icarusblauwtje, atalanta, dagpauwoog, kleine vos, bruin zandoogje en koevinkje. In het najaar vlogen er nog enkele kleine vuurvlinders. Al met al 13 soorten vlinders, wat al een zeer mooi begin is van een Idylle in ontwikkeling. Er waren ook diverse libellen waargenomen in of boven de Idylle o.a. de paardenbijter. De bijen en insecten zijn niet geïventariseerd, al vlogen er genoeg boven en in de Idylle. Het beheerplan voor de Idylle zal begin 2018 gepresenteerd worden. Dit wordt voor IVN gemaakt door een student van Stichting Groen en Vee Advies van Terra MBO Meppel. We hopen dat het plan wordt goedgekeurd door de gemeente en dat het gefaseerd wordt onderhouden met sinus beheer. Al met al wordt het wel wat met de Idylle in het Steenbergerpark. Er zijn gelukkig ook bewoners en gebruikers van het park, die het mooi vinden.

Gierzwaluwseizoen:

Tekst: Henk Derks

Hoewel het seizoen aan de Algol zonder noemenswaardige incidenten is verlopen, waren de gierzwaluwen, die geen nestplek hebben en meestal iets later in het jaar verschijnen, zo rond half juni, er dit jaar vroeg bij. Het is lastig hier een verklaring voor te vinden. Verlies van nestplaatsen elders of weersomstandigheden kunnen de oorzaak zijn. Frappant dat dit op meerdere plaatsen in Nederland werd waargenomen. Zo blijft deze vogel altijd weer voor verrassingen zorgen. Zoals eerder vermeld wordt de Schildersbuurt in Hoogeveen West momenteel onder handen genomen. De groep gierzwaluwen, die hier zijn onderkomen heeft zal hier best even last van hebben. Gelukkig wordt er door Domesta en de aannemer Plecht- Vos rekening mee gehouden en kunnen de vogels, nadat het hele gebied is opgeleverd, gebruik maken van nieuwe inbouwkasten. Soms is het even slikken bij dit soort grootschalige projecten. Aan de ene kant moet de oude situatie zo dicht mogelijk benaderd worden, maar de communicatie tussen de partijen moet ook goed verlopen, voor optimaal resultaat voor de gierzwaluw. Dat is soms schipperen tussen mogelijkheden. Of de gierzwaluwen de nieuwe kasten gaan ontdekken, zal de toekomst leren. De houten kasten bij Het Podium in Hoogeveen zijn door twee stelletjes bezet. In een derde kast heeft dit jaar alleen één vogel geslapen. Voor volgend jaar ziet het er hoopvol uit, met misschien drie bezette kasten. In de media was er dit jaar ruim aandacht voor de grote afname van insecten. Het veel aangehaalde "koplampen voorbeeld" zal jullie niet ontgaan zijn. Koplampen wassen of een gril vol met insecten behoort tot de verleden tijd. Een trieste constatering en zorgwekkend voor de vogelstand. Of dit voor de gierzwaluw ook zo zijn gevolgen heeft, is lastig te bepalen. De vogels zoeken op grote hoogte hun voedsel bijeen, samen gestuwd door luchtstromen en afhankelijk van de hoeveelheid wind en warmte. De jongen kunnen tijdelijk even in een soort winterslaap gaan bij slechte weersomstandigheden of slecht voedselaanbod. De volwassen vogels hebben hierdoor de mogelijkheid even wat verder te vliegen, dan bij normale omstandigheden. Een paar honderd kilometer is voor deze vogel echt niet zoveel. Bij onze koolmees is dat toch even wat anders. Een dag of twee zonder voedsel betekent veelal het eind van het nest jongen. Wanneer deze negatieve spiraal zich voortzet, zal het voor onze tuinvogels weleens erg lastig kunnen worden. Hero heeft hier trouwens een goed, maar zorgwekkend artikel over geschreven in de Hoogeveense Courant. In de agenda van het IVN 2018 staat een gierzwaluwexcursie gepland. Aanmelden is niet verplicht, maar doorgang is wel afhankelijk van de weersomstandigheden. Indien u belangstelling heeft, houdt de agenda in de gaten.

Werkgroep Kerkuilen:

Tekst en foto: Freddy Mager

De leden van de werkgroep: Maarten van der Aart, Aimée Roumans, Hilco Dijk, Wolter Moorman en ondergetekende doen onderzoek en beheer in regio 11 van Kerkuilenwerkgroep Drenthe.

Maarten heeft de coördinatie overgenomen van Freddy. Freddy heeft in 1986 de eerste broedkast geplaatst in Pesse. In dat jaar is ook de kerkuilenwerkgroep Drenthe opgericht. Onder leiding van Hans Dekker, die werkzaam is bij de provincie, is deze werkgroep voortvarend te werk gegaan. Er ontstond een enthousiaste groep vogelliefhebbers die in de provincie kasten is gaan plaatsen op geschikte locaties. Dit was nodig omdat veel (natuurlijke) nestplaatsen waren verdwenen. Het aantal broedparen in Nederland was ver gezakt onder de 1000. In 1991 was dit nog maar 562 paren.

De kerkuil was in Nederland een Rode Lijst-soort geworden en er moest wat gedaan worden om het tij te keren. Met behulp van Vogelbescherming en onder leiding van Johan de Jong uit Ureterp is er een landelijke werkgroep ontstaan die Nederland in regio's heeft ingedeeld. Het doel was om in het jaar 2000 weer 2000 paren kerkuilen te hebben. Dit is niet helemaal gelukt (1938 paren), maar door de vele inspanningen ging het de goede kant op en in het jaar 2001 was het bingo, 2516 paren konden worden genoteerd. Hoewel in een aantal jaren de aantallen weer onder de 2000 paren lagen met in 2013 een aantal van 1210 paren is het aantal paren in 2016 op 3148 paren gesteld. Hieruit zijn 10.885 jongen geboren. Voor onze regio 11 hebben wij afgelopen jaar 125 jongen kunnen tellen. Dit is een recordaantal. Hopelijk gaat het volgend jaar weer net zo goed en stellen we het record nog weer scherper.

Mocht er belangstelling zijn voor het beschermingswerk van de Kerkuil neem dan gerust contact op met de werkgroep leden voor een afspraak.

Speelnatuur in het Steenbergerpark:

Tekst en foto's: Dette Boiten

Anno 2017 is de werkgroep speelnatuur van IVN-Hoogeveen samengesteld uit vertegenwoordigers van IVN, Kinderboerderij De Beestenbult en een vertegenwoordiger vanuit de gemeente. Sinds de oprichting in 2014 is er al veel speelnatuur in het park gerealiseerd.

Het doel van de werkgroep is om in het Steenbergerpark een mooie en veilige natuurspeeltuin te realiseren bij 't Struunhuus en de route hiertussen, deze te onderhouden en naar mogelijkheid uit te breiden en te verbeteren.

Bij 't Struunhuus is het uitermate geschikt voor speelnatuur. Vlakbij zijn twee vennen waar allerlei water activiteiten

georganiseerd worden waaronder vlotvaren. In de weides zijn met behulp van natuurlijke materialen verschillende speelplekken gerealiseerd, om te klimmen en klauteren, te balanceren, zich te verstoppen en eigen spelletjes te creëren. Het gaat om spelen, natuurbewaking en creativiteit.

Er zijn stammetjes geplaatst om over te lopen en op te zitten, wilgentenen hutten en poorten zijn gebouwd, hoge zitpalen om in te klimmen en ver te kunnen kijken en allerlei stammen en stammetjes zijn zo geplaatst om op en mee te spelen. Kinderen leren inschatten wat ze wel en niet kunnen. Balanceren en klimmen, het kan allemaal op een 'omgevallen' boom. Voor de kleintjes is eraf springen al heel spannend.

Takkenril

Om de kinderen voor langskomend (fiets)verkeer te beschermen is een takkenril aangelegd langs het fietspad. De takkenril wordt steeds aangevuld met vrijgekomen snoeimateriaal. Voor vogels en zoogdieren biedt een takkenril een goede nest-, voedsel- en schuilgelegenheid. Amfibieën en reptielen vinden er een plek om te overwinteren. Ook paddenstoelen, varen en andere plantensoorten vinden er een uitstekend onderkomen. Zelfs enkele vlindersoorten zetten hun eitjes af op dood hout. Heel veel insecten maken gebruik van de beschermde plekjes in de takkenril om te schuilen.

In 2017 is verder gegaan met onderhoud en een tijdelijk labirint is aangelegd. Onderzocht wordt of de komende periode een meer permanent labirint aangelegd kan worden. De speelobjecten worden regelmatig

gecontroleerd op veiligheid en opgeknapt, met name tijdens NLdoet en op de Natuurwerkdag. Op zo'n dag helpen ongeveer 20 mensen mee om dit te realiseren. Dit zijn vrijwilligers van IVN, De Beestenbult, buurtbewoners en bewoners van het AZC. Er wordt veel gebruik gemaakt van de speelobjecten, door jong en oud. Wat betreft de veiligheidsnormen, is speelnatuur hetzelfde als spelen in een bos.

Werkgroep PR:

Tekst: Annemieke Blokzijl

Het ledenaantal staat dit jaar op 154 (inclusief huisgenootleden) en 10 donateurs.

In 2016 stond het aantal op 145 leden (inclusief huisgenootleden) en 11 donateurs. Kortom, IVN Hoogeveen blijft groeien, letterlijk en figuurlijk. Vorig jaar is IVN Landelijk begonnen met de herbouw van de IVN-website, in het najaar van 2017 kwam daar een update van de huisstijl bij. Afdelingen hebben een eigen afdelingslogo gekregen, de landelijke lelie is aangepast en IVN is gewijzigd naar IVN Natuureducatie. Dit om duidelijker te maken wat IVN is en waar het voor staat. De nieuwsbrief van IVN Hoogeveen is dit jaar maar liefst 9 keer uitgebracht, IVN Hoogeveen heeft sinds een tijdje ook een eigen Instagram account: <https://www.instagram.com/hooegeveenivn/> Het gaat goed met het Social Media gebruik, we bereiken steeds meer mensen. De pers plaatste gemiddeld 1 persbericht per maand in de lokale kranten (exclusief de Groen & Doen), op internet lag dit aantal rond de 160. Ook werden dit jaar voor het eerst activiteiten aangekondigd op radio Hoogeveen.

Contactgegevens IVN Hoogeveen

Voorzitter

Grietje Loof
06 53 34 02 85
grietje.loof@kpnmail.nl

Penningmeester en ledenadministratie

Marc van der Werf
06 11 11 22 25
marc.van.der.werf@home.nl

Bestuurslid

Dette Boiten
06 49 71 87 07
rodevlecht@gmail.com

Secretaris en correspondentieadres

Anita Zwiep
Vink 21
7905 HM Hoogeveen
06 14 23 21 16
hoogeveenivn@gmail.com

Bezoekadres

IVN Struunhuus
Steenbergerpark
Hoogeveen

<http://www.ivn.nl/afdeling/hoogeveen>
<https://www.facebook.com/IVNHoogeveen>
<https://twitter.com/IVNHoogeveen>
<https://youtube.com/channel/UCeNY8zUyz1zKT16yBzdsFdw>

<u>Jeugdclub Scharrelkids (08 jaar)</u> • Vogels in de winter • Herfsttocht • Overleven, kikkers en padden • Modderwandeling • Sloopjesdag • Open Dag • Nacht van de Nacht • Natuurwerkdag
<u>Jeugdclub Natuurkenners (09 jaar)</u> • Sloopjesdag • Vogels in de winter • Bosdag • Waternachtwandeling • Vroege vogels • Open Dag • Struuntocht • Nacht van de Nacht • Natuurwerkdag
<u>Jeugdclub Struners (10-12 jaar)</u> • Vogels in de winter • Sloopjesdag • Uilen ringen • Reentoct • Open Dag • Nacht van de Nacht • Natuurwerkdag • Broeihopen ringslangen omzetten
<u>Juniorrangers (12-18 jaar)</u> • 8 Activiteiten op de zaterdagochtend. O.a. Uitwisseling met JR Weerribben de Wieden • 2-Daagse afsluitend zomerkamp • Kennismakingsochtend met nieuwe JR • Op bezoek bij NM Waterloopbos • Natuurwerkdag
<u>Oktober kindermaand</u> • Paddenstoelenexcursie
<u>Onderwijsactiviteiten</u> • Natuurlessen in het Steenbergerpark
<u>Evenementen</u> • Nacht van de vleermuis • NLdoet • Landelijke opschoondag • Bellenblaasfeest (in samenwerking met Steenbergerpark leeft) • Sloopjesdag • Open Dag • Natuurwerkdag
<u>Cursus</u> • Natuurgidsenopleiding
<u>Lezingen</u> • De Otter door Aaldrik Pot
<u>Excursies en losse activiteiten</u> • Excursie naar ottersporen • Libellenexcursie in de Oude Kene • Excursie naar het Noordijkerveld in de Achterhoek • Natuur- en cultuurhistorische wandeling • Excursie naar het Scheebroekerloopje